

Michaela Fišarová

Nikolina cesta



ALBATROS



Michaela Fišarová

Nikolina cesta

Michaela Fišarová

Ilustrovala Jana Štěpánová

Nikolína cesta

Albatros

© Michaela Fišarová, 2012
Illustrations © Jana Štěpánová, 2012

ISBN 978-80-00-02935-1

*Tato knížka je věnována všem holkám a klukům,
kteří mají hezké dětství.*

Napsala jsem ji, aby si toho všeho vážili.

*Aby poznali, že mít milující rodiče není taková
samozřejmost, jak se možná někdy zdá.*

*A taky je věnována všem holkám a klukům,
kteří to v dětství nemají lehké.*

Aby věděli, že je tu vždy cesta něco změnit.

Aby věděli, že nejsou na světě sami.

Vánoční výstava

Ráno ke mně bráška potichu vleze do postele a začne mi foukat do vlasů.

„Niki, vstávej,“ šeptá. „Vstávej, ať nepřijdu pozdě do školky!“ poplácává mě svou malou ručkou po tváři.

„Martínku, ještě ne, ještě je strašně brzo! Zalez zpátky do postele a spi!“ mrmlám a zachumlávám se pod deku. Je zima.

„Niki, né, není vůbec žádný brzo, já už nespim dlouho. Dneska je ve školce nadělení. Máte taky ve škole nadělení?“

„Cože? Jaký nadělení? Co to zase plácáš?“ povzdychnu si. „Jdeme se školou na výstavu vánočních stromečků. Nadělím ti já, pěkných pár na zadek, jestli mě ještě chvilku nenecháš spát!“ a házím po něm polštář.

„Budík zvoní za dvacet minut, dobrou!“ Převalím se ke zdi.

Slyším jeho malý bosý nožičky, jak cupitají zpátky do postýlky. Usnout už nemůžu. Po pár minutách se otáčím.

„Jaký nadělení?“ ptám se.

Nadšeně se posadí na postel.

„Ježíškovo. Přinese nám do školky kostky a vlaky třeba a takový různý věci pro nás. Paní učitelka říkala, že dneska

po svačince se na to podíváme. Pomáhal jsem to včera paní učitelce dávat ke stromečku, co tam máme, protože to Ježíšek nechal omylem v šatně.“

„Ty popleto jeden, ty myslíš nadělování, ne nadělení! Víš, co je to nadělení? To je třeba... když se něco stane. Když mi zvrhneš kelímek s hnusnou vodou, co si v ní mácháš štětec od temper, na batoh do školy!“

„No, to bylo nadělení, vid', Niki? Jak to nateklo dovnitř a já ti to tenkrát úplně zapomněl říct,“ kouše se do rtu a kulí na mě ty své nádherný modrý oči.

„Tak vy dneska ve školce rozbalujete dárky?“ ptám se ho.

„Hm. Prý tam ale zůstanou v herně. To je škoda, vid', Niki? Kdybych si to tak mohl vzít domů!“

„To nemůžeš, když je to i pro ostatní děti.“

„Já vim. Nesmím to propásnout, vstávej už!“ tahá mi dolů z postele peřinu.

Doma nikdo není. Máma včera říkala, že mi peníze na výstavu nechá v kuchyni na stole. Asi zase zapomněla, co se dá dělat.

Cestou do školky počítáme červený auta. Platí jen to, který jede. Ty, co stojí, se nepočítají. Martínek jich má víc.

„Vyzvedneš mě, Niki, dneska ze školky ty?“ ptá se.

Přikývnu.

„A brzo, vid'? Včera jsem šel s mámou až poslední. Ale zase to bylo dobrý. Víš, proč to totiž bylo dobrý? Mohl jsem okoukat ty zabalený dárky, který jsem nosil z šatny.“

„Pojď, ukážu ti to,“ táhne mě za ruku ze šatničky. Nakuju do jídelny, kde je spousta malých stolečků a židliček a veliký rozsvícený vánoční stromek.

„Jsou tam,“ šeptá tajemně a ukazuje na zabalený krabičky pod ním. Zamává mi a vběhne do třídy.

Tolik bych chtěla být zase malá a chodit do školky!

Mám ještě dost času, sraz před školou je až za čtvrt hodiny. Courám se pomalu ulicí a pak mě napadne, že se stavím pro Hedviku. Alespoň ji budu moct poprosit o těch třicet korun, co máme mít dneska na výstavu.

Zvoním dole na zvonek.

„Pojď nahoru, viděla jsem tě z okna.“

Hedvika stojí ve dveřích ještě v noční košili.

„Mně se dneska tak nechtělo z postele! Pojď dál, rychle na sebe něco hodím.“

Strká mě do obývacího pokoje.

To je krása! U okna stojí nádherný stromek s dřevěnými a slaměnými ozdobami, na stole je červeno-zlatý adventní věnec se čtyřmi ohořelými svíčkami, u stropu visí jmelí a na oknech jsou nalepení andílci a sněhové vločky z papíru. Jen si povzdychnu.

„Dobrý, jdem,“ ozve se z předsíně.

„Jé, Hedo, já zapomněla doma ty peníze,“ vymlouvám se. „Mohla bys mi něco půjčit?“

„V poho, mám stovku, neboj,“ souká se do kozaček.

Míříme ke škole, už tam postává hlouček dětí.

„Nevíte, jak je ta výstava daleko?“ ptá se Jirka Novák.

„Jede se tam něčím, nebo jdeme pěšky?“

„Jdeme pěknou procházkou, tak neboj, užiješ si,“ směje se Kryštof Vacek.

Minutu před osmou přichází i naše třídní. Vlečeme se za ní parkem, začíná sněžit. Je to takový ten mokrý sníh, co se

rozpouští na bundách a kapucách a na zemi je z něho břečka. Cesta trvá docela dlouho. Před vchodem je narváno. Postává tam spousta jiných škol. Na výstavu pouštějí postupně, prý abychom se tam neušlapali.

Po deseti minutách strávených venku na chodníku se konečně dostáváme dovnitř do tepla.

V první místnosti jsou na stromcích ozdoby z krajek a korálků. Ty jsou nádherný! Takový stříbrnošedý letadýlko měla kdysi na stromečku moje babička! Už dávno bych to zapomněla, ale najednou si dokážu vybavit i vůni jejího pokoje. Je to zvláštní.

„Pohni se, krásko!“ tlačí do mě zezadu Jirka Novák, kterýho to moc nezajímá.

A nezajímá to ani ostatní kluky.

„Rychle ven, Peťane, ať už to přestane!“ pokřikuje na Petra Kadlece Filip Sadílek a řehtá se. Občas je s ním docela sranda.

Kluci mě strhnou s sebou a běžíme k východu, z ostatních nás doběhne akorát Hedvika.

„Co blbnete, vy si to neprohlídnete?“ ptá se překvapeně.

„My se tady dost nudíme, Lásková, a tvou kamarádku bereme s sebou na čerstvej vzduch,“ říká jí Sádá. „Ale jestli máš něco výrazně proti, můžeš si ji zase odvést. A nebo se přidej, míříme do parku.“

Hedvika zaváhá a podívá se po mně. Já pokrčím rameny.

„Stejně tam, Hedo, není skoro nic vidět.“

„Jenže já za to nic zaplatila za obě šedesát korun!“

Trochu se zastydím. Je mi trapný, že to říká před klukama, ale zdá se, že těm je to úplně fuk.



„Holky, pojďte s náma, netrhejte partu, v parčíku to bude lepší!“

„Fajn, ale laskavě si odpusťte tu Láskovou!“ říká Hedvika a přidává se k nám.

Jmenuje se Lávková. Hedvika Lávková. Ale kdysi si to jeden učitel na supl špatně přečetl v třídnici a namísto Lávková jí řekl Lásková. A od té doby to Hedě zůstalo. A čím víc jí to vadí, tím častěji to kluci samozřejmě používají.

Zamíříme ven, ale když pak vejdemo do poslední místnosti, ve které to nádherně zavoní nazdobenýma perníčkama, co jsou navěšený na třech vánočních stromcích, změní naši kluci na výstavu trochu názor.

„No, tak to je hustý! To teda dobře voní! Něco bych pojed,“ konstatuje Petr.

„Si dej,“ pobízejí ho kluci.

„O co, že to nedáš!“ hecuje ho Jirka.

Petr nepozorovaně utrhne jeden z perníčků, narve ho do pusy a směje se tak, že prská drobky na všechny strany.

„Pánové, lepší jsem nejedl! Zdobený perníček s prachovou příchutí! A kdo není totální posera, tak do toho jde taky!“

Ukáže se, že nikdo z kluků posera není.

„Holčičky si neutrhnou?“ ptá se Filip Sadílek.

„Asi se bojejí zlý baby, co si je vykrmí, upeče a sní, když budou loupat perníček,“ dodává Jirka Novák.

Bojíme se, ale Sáďa nám dobrůtky gentlemansky utrhne a nabídne. Je blbý si nevzít, když už jsme tam s nima a nabízej. Perníčky jsou fakticky výborný.

„Pohněte sebou, než přijdou další školy, už je slyším!“ volá od dveří Kryštof Vacek.

„Kluci, neblbněte! Já se bojím, z toho bude pěkněj průšvih!“ šeptá Hedvika.

Na stromcích už kromě utrhaných nití skoro nic nevisí.

„Zdrháme, už jdou!“ křičí Petr.

Dereme se ven, smějeme se a vrážíme jeden do druhýho.

„Radši počkáme na ostatní až na kraji parku a budem kdyžtak tvrdit, že jsme na žádnou výstavu nešli,“ vymýšlí Jirka Novák.

„A jak to asi budeš tvrdit, když nám učitelka u vstupu dávala lístky a viděla, že jdeme dovnitř?“ ptá se Filip Sadílek.

„Ledaže bysme řekli, že Kadlecovi bylo blbě, a tak jsme museli rychle ven,“ konstatuje Kryštof Vacek a oprašuje si drobkou z trika.

„Blbě z těch sežranejch perníčků,“ tlemí se Sadílek.

Jenže nikdo se nás na nic neptá. Učitelka vyběhá z výstavy a křičí do parku.

„Kde jste? Okamžitě, ale okamžitě se ke mně dostaví zbytek 9.A!“

Nemá moc smysl dělat, že to neslyšíme, a tak vylézáme z křoví. Její jekot nabírá čím dál víc na síle a pak se jí hlas najednou zlomí a začíná brečet. Je mi jí strašně líto. Nesnáším, když někdo brečí. Máma brečí dost často, to se pak schovávám pod peřinu a přeju si, ať už přestane.

„Vždyť to byla jen taková sranda,“ volá Petr Kadlec, ale cítí, že jsme to fakt přepískli.

Taková švanda to totiž zase není.

Cestou zpět vůbec nemluvíme, ani třídní, ani my.

Přestalo sněžit.

=====

Do školy přijíždí vedoucí výstavy a má dojednanou schůzku s naším ředitelem. Je z toho parádní průšvih. Nás šest musí do ředitelny na kobereček a není nám tam teda už vůbec do smíchu.

„Co vás to vůbec napadlo? Taková ostuda! Víte, jak teď bude naše škola před lidmi vypadat? Budou si myslet, že tady máme místo žáků zoologickou zahradu! A i ta zvířata by se možná chovala lépe! Buďte rádi,“ říká nám ředitel, „že se to nakonec obešlo jen s ředitelskými důtkami. Mohlo to dopadnout i daleko hůř!“

Rádi sice moc nejsme, ale co se dá dělat. Nejhuř z nás je na tom Hedvika, protože vždycky měla docela dobrý známky a chtěla by na gympl. Má strach, že jí to třídní napíše do posudku a ona se tam kvůli tomu nedostane. Vlastně je v tom tak trošku nevinně.

Kluci se na chodbě dohadují, kdo to vlastně celý vymyslel.

„Kluci, nehádejte se,“ říká Hedvika. „Můžeme za to úplně všichni, tak si tady teď nebudeme dokazovat, kdo za to může víc a kdo méně.“

Hedvika je úžasná!

„Nejvíc je mi stejně líto naší třídní, všimli jste si, jak v tom parku vypadala?“ ptám se ostatních. „Bylo mi jí fakt líto!“

„To neřeším, nemá dělat úču, když na to nestačí,“ prohláší Jirka Novák.

Ale je vidět, že tak úplně jedno mu to taky není. Nakonec se domluvíme, že se jí půjdeme společně omluvit.

Heda jí udělá na aranžování krásný vánoční věnec na dveře a kluci navrhnou, aby ho nazdobila perníčkama. Ale tu radost jim neudělá. A i přes všechny ty silný řeči, co vedou,

jí koupí nádhernou obrovskou vánoční hvězdu. A já jí k tomu napíšu omluvnou básničku, o který Hedvika tvrdí, že je naprosto super. Kluci se sice pošklebují, ale myslím, že se jim taky docela líbí, protože nachytám Filipa Sadílka, jak si ji předtím, než ji třídní dáme, opisuje na kus papíru. Když mě vidí, rychle ji schová do kapsy a dělá jakoby nic.

Naše vzpurná šestice,
omlouvá se velice!
Vůni perníčků unést jsme se nechali,
obrovskou chuť na ně v muzeu dostali.

(Filip říká, že tady jsem měla napsat „a tak jsme je sežrali“)

Moc nás to teď mrzí,
nechtěli jsme být tak drzí.
Víme, že tato báseň nestačí,
vše bychom vrátili nejradši.
Naši chybu pak napravili
a perníčky zpět navěsili.
Jenže čas nevrátíme zpět,
Tak omlouváme se vám teď.

Trochu se za ní bojíme zajít a dárek jí předat, ale pak jsme moc rádi, že jsme to dokázali, protože je vidět, že má velikou radost a snad nám i trochu odpouští. A vím jistě, že bude mít klidnější Vánoce!

=====

A když pak končí škola a další den mají přijít vánoční prázdniny, je mi docela smutno. Ani se mi nechce být doma, raději bych byla někde úplně jinde, třeba i chodila do školy. Dokonce i přes všechny ty průšvihy, co děláme... Chtěla bych prostě někam patřit, někam, kde budu ráda, kde se nebudu bát všeho, co přijde, kde se budu těšit na Vánoce. Někam, kde bude vonět cukroví a rozsvícený ozdobený stromeček bude zářit do všech stran.

Vánoce, zní to tak hezky, vznešeně, tajemně. Je to slovíčko, který by asi nemělo vzbuzovat strach.

Strach z toho, že bude člověk o Vánocích doma.

Svátky klidu a míru

Ráno se probouzím a ten magor zase řve v kuchyni.

„Kolikrát, kolikrát ti mám říkat, že kafe, *kafe*, se zalejvá vařící vodou! Kafe, rozumíš? *Kafe*!

Já piju *ka-fe*, a ne tu hnědou břechku, který ty říkáš kafičko! *Ka-fe*, zkus to zopakovat, ty krávo – *kafe*!“

Máma strašně brečí a pak ji slyším, jak vzlyká: „Kafe, kafe...“ a polyká slzy. Sotva mluví! Přetahuju si peřinu přes hlavu, srdce mi buší.

„Odejdi, prosím, už odejdi,“ šeptám. „Je to dobrý, je to dobrý, myslím, že ji tentokrát nezmlátil... Je to dobrý!“ Usínám a později se probouzím s mokrým polštářem pod hlavou. Je čtyřiaadvacátého prosince.

=====

Vstanu a vyjdu z pokoje. Opatrně procházím bytem a s úlevou zjišťuji, že jsem doma sama. Štědrý den. Je to zvláštní, jak moc tenhle den pro spoustu lidí znamená.

Nikolo, budu celý den a noc v práci, postarej se o sebe. Martínek je u paní Stoklasové, když budeš chtít, můžeš jim večer zavolat. Jestli přijde domů Zdeněček, ohřej mu prosím tu sekanou, co je v lednici. Má rád kremžskou hořčici,

ne plnotučnou, vždyť víš. A kup mu prosím nějaký čerstvý rohlíček. Peníze snad máš, zrovna teď ti nemůžu nic nechat. Ale na stole máš dárek.

Hezké Vánoce!
Máma

Držím ten pitomý lístek, co máma nechala na lince v kuchyni, a brečím jak malá.

„Hezké Vánoce, jsi moje šikulka, Zdeněčkovi ohřej sekanou, ale nespleť ty hořčice, drahoušku, nebo bude zase zle... Líbá tě maminka!“ křičím vzteky a kopu do židle.

Holky ze školy už určitě dávno upekly s mámama cukroví. Všude jim to doma voní.

Hedvika teď asi sedí v tom jejich nazdobeném obývacím pokoji s andílkama nalepenýma na oknech a něčemu se směje...

Beru bundu a dárek, lístek strkám do kapsy. Načmárám vzkaz:

ZDENĚČKU, OHŘEJ SI SEKANOU A NESPLEŤ SI HOŘČICE!
NIKOLA

Je zima, bloudím ulicema Prahy, někde se tak ohřát. Nákupní centra jsou zavřená. Z kostela u svaté Ludmily se ozývají varhany a krásný zpívání. Odvážím se dovnitř. Sedám si na jednu z lavic a prokřehlýma rukama buším do mobilu zoufalou sms Hedvice. Jenže už dopředu vím, že dneska nebude mít čas.

Martínek, ten se má! Koušu si nehty a poslouchám tu vánoční hudbu. Někde se schoulit do bezpečí...

Dostávám odpověď, nic jinýho jsem ani nečekala:

Niki, nemuzu nikam, jsem s nasima,
hezky vecer a hodne darku, ozvu
se po Vanocich. Hedvika

A pak si vzpomenu na dárek od mámy. Trochu se mi klepe ruka, když ho lovím z kapsy. Přece jen ten dnešní den není tak úplně zoufalý! Všude kolem mě je to vyzdobené voňavými větvemi, po obou stranách oltáře stojí dva smrčky (nebo co to je) a na nich spousta zdobených perníčků. Cukají mi koutky, když si při pohledu na ně připomenu tu školní výstavu. Dáreček je zabalený v modrém papíře, a dokonce omotaný stužkou. Třese se mi ruka, do padous! Přece mě jeden dárek nemůže tak rozhodit.

Privřu oči – *Niki, do toho!*

Uvnitř je krabička a v ní... naprosto úžasný náušnice! Černý, se světle modrými kamínky uprostřed. Jsou to takový trojúhelníčky. Náušnice od mámy! Od mojí mámy! Mávám si s nima před obličejem. Zkousím si je strčit do uší, ale dírky mám tak zarostlý, že to jde těžko. Když je mám konečně nasazený, z jednoho ucha mi trošku teče krev. Je mi to fuk, jsou to krásný Vánoce!

Vyběhnu z kostela a utíkám ulicí dolů. Nad Pavlákem zvoním na paní Stoklasovou.

„Pusťte mě nahoru, to jsem já, Niki,“ volám nadšeně do mluvítk.

Ozve se bzučák, bouchnu do dveří a běžím čtyři patra bez zastavení.

„Kde je Martínek?“ vydechuju na prahu.

„Martínek na chvilku usnul, Nikolko, byli jsme se dohledne podívat na Staroměstském náměstí na živý betlém. Ten se nasmál! Jedna ovečka mu totiž pořád olizovala kabátek. A pak jsme šli pěšky domů a to ho zmohlo. A mě taky. Ale chtěla jsem, aby to měl dneska pěkné, když nemůže být s maminkou.“

Nezvykle mhouří oči, a i když už je hodně stará, je vlastně pořád moc hezká. Takovým zvláštním laskavým způsobem hezká. Ráda poslouchám její hlas a miluju vůni jejího bytu. Vůně starýho dřeva, dlouho nenošených šatů, úžasně nepotřebných věcí. Vůně klidu.

„Pojď, svlékni se, je dobře, že jsi přišla. Dám ti pro maminku nějaké cukroví. Martínek říkal, že jste nepekli. Maminka je chudák v práci i dnes, vid? Je to hrůza, že jí dají službu na Štědrý den, i když má dvě děti. A pak hledá cukroví.“

„Kam jsem to jenom dala, Nikolko? Je to taková velká šedá krabice.“ Chodí po kuchyni sem a tam a připadá mi, že vlastně ani nehledá, jen se tak bezradně rozhlíží kolem.

„Nevidíš to někde?“

„Tamhle, v předsíni na skříňce,“ ukazuju na krabici.

„Já ho tam schovala, aby Martínek nemlsal,“ směje se.

Odebírá rohlíčky, který se jí drobí pod rukama.

„Je toho na mě, Nikolko, už nějak moc. Martínek mi dá někdy pořádně zabrat! Ale je to miláček, myslím, že jsem se nikdy nenasmála tolik jako s ním. Nikolko, řekni mi, ten Zdeněk, nebo jak se ten pán jmenuje, se kterým teď maminka žije, je hodný?“

„Jo, hodnej,“ vzdychnu.

Pohladí mě a pak jde vařit čaj.

„Tatínka nikdo nenahradí, vid? Promiň, Nikolko, že ti to říkám, ale měla bys na Martínka doma trošku dohlížet. Jsi už veliká a maminku máte pořád v práci.“

Já na něj přece dohlížím! A jak moc! Kdo ale dohlídne na mě? Jak já nenávidím být dospělá a rozumná! Jak nesnáším být ta, co se stará! Tolik bych chtěla někoho, kdo řekne: „Niki, už na nic nemysli, odpočiň si, já všechno zařídím, pomůžu ti, u mě jsi v bezpečí!“

Kdybych tak mohla paní Stoklasové všechno říct. Ale to by pak máma brečela a přestala by mě mít ráda.

=====

Tatínka nikdy nikdo nenahradí. Jenže Martínek si na něj skoro nepamatuje a já si už ani nevybavím jeho obličej. Ale nikdy nezapomenu, jak jsme spolu chodili na houby.

„Nikolo, Nikolo,“ křičel v lese. „Pojď si utrhnout tady toho krásného hříba. No tak, Nikolo.“

Nikdy jsem toho moc nenašla, ale vždycky jsem mohla se sbírat ty nejlepší houby, který našel on. Nohy mě bolely, botky jsem měla ucouraný od trávy, ale byla jsem šťastná. Jednou začalo pršet, klepala jsem se zimou a táta si svlíkl triko a dal mi ho a sám chodil po lese bez něj. Kolikrát si tu chvíli schválně připomínám. Někdy pořád dokola. V lese mi bylo vždycky dobře.

Usrkávám čaj a ve dveřích se objeví Martínek.

„Niki!“ radostně vykřikne a vrhá se mi do náručí.

„Niki, vezmeš mě domů?“ ptá se.

„Dneska ještě ne, prcku, ale zítra určitě!“

„Chci být s tebou, Niki,“ žadoní.

„Budeme spolu, zítra, slibuju.“

„Raděj se teď podívej, co jsem dostala,“ chlubím se a cvrnkám si do náušnic.

„Jé, tobě už Ježíšek taky něco nadělil?“ diví se s pusou dokořán.

„Nadělil!“ potvrdím mu to nejkrásnější kouzlo.

„Tady ti, Nikolko, taky něco přichystal,“ vkládá se do hovoru usměvavá paní Stoklasová a podává mi krabičku čokoládových bonbónů.

Jsou to ty, co jsem u ní už kdysi jedla, když jí je její syn Kája přivezl odněkud z letiště. A tenkrát jsem prohlásila, že lepší bonbóny jsem v celém svém životě neměla. Takový tenoučký plátky čokolády s mentolovým vnitřkem, každý je balený ve svém papírku, no lahoda! A ona mi je někde sehnala, pro ten dnešní den. Svět není tak škaredý, jak se někdy zdá.

„Nechceš tady přespat, holčičko?“ šeptá mi do ucha. „Když jsi minule odešla, s Martínkem skoro nebylo k vydržení, proplakal celou noc.“

Tak moc bych chtěla zůstat, moc! Ale máma mi pořád opakuje, že nemám paní Stoklasovou často otravovat, že je ráda, když si k sobě bere brášku. Já že jsem přece už velká a nepotřebuju hlídat. A taky chce, abych byla doma a pomáhala.

„Děkuju, ale pustím si něco v televizi a budu čekat na maminku, dokud nepřijde,“ špitnu a vím, že se asi nedočkám.

Usměju se na mrňouse. „Zítra, prcku. A jestli se dozvím, že bylo nějaký bulení, utrhnu ti obě uši!“ Vrhnu se na něj a z legrace ho koušu do uší. Směje se a utíká.

Seběhnu dolů a pryč do ulic. Chci se vrátit do kostela, ale mají zavřeno.

Jednou vezmu Martínka a utečeme někam pryč. K tomu pitomému moři, co nám pořád slibujou. Slyšela jsem, že stačí vyrazit i podél malýho potůčku a člověk dojde až k moři. Potůček se vlévá do potoka, potok do řeky, řeka do jiné řeky a ta potom do moře.

Po cestě domů seberu větev, co zbyla na zemi po prodejních vánočních stromků.

S napětím odemykám... Sláva, sama! Naštěstí zase sama. Lístek pro Zdeňka je pořád na lince. Když nepřišel doteď, dnes se už neobjeví. Ještě v botách utíkám k zrcadlu. Nádhera! Maminečka moje zlatá! Pustím televizi, dávají jakýsi vánoční příběh – šťastná americká rodinka si zdobí baráček vánočním osvětlením. Uf! Ale je mi dobře, dneska je mi moc dobře!

A pak si vzpomenu – *Martínek*... – a trošku mě píchne tam někde v těle. Ani to vlastně není píchnutí, je to něco takovýho zvláštního, kdy se dech trošičku zastaví a tam někde uvnitř sevře a potom to krkem vyjede až do očí.

Běžím do pokojíku a šátrám pod skříňkou, někde mám pro něj dáreček. Opatrně vytahuju krabičku a znovu se na ni koukám – malý hnědý autíčko, a co se mě natrápilo! Je jedno, že stálo skoro všechny mé úspory, ale jak dlouho trvalo, než jsem ho sehnala! Je z Martínkova oblíbenýho filmu, který mu dala paní Stoklasová, když jí její syn jednou přinesl k narozeninám DVD přehrávač. Když ho hlídá, pořád dokola si ho u ní pouští.

=====

V hračkářství to autíčko není k dostání. Jeho kámoš, červený závodák, se sehnat dá, ale tahle stará rezavá odtahovka s nabořeným čumákem je prostě klenot. A Martínek teď

bude mít něco, co všechny děti ze školky chtějí a co se dá koupit těžko, i když má člověk hodně peněz. Jsem si jistá, že to bude jeho nejhezčí dárek k Vánocům! Pán v obchodě říkal, že jim jednou za čas přijde veliký balík, ve kterém je sto padesát autíček z toho kresleného filmu. A mezi nimi jenom jedna hnědá odtahovka. Jedna jediná! A já tam chodila každý den, než ten pitomý balík jednou přivezli! A tomu chlápku už to tak lezlo na nervy, že mi slíbil, že to autíčko pro mě schová. A když přišlo a prodavač přede mnou rozlepil krabici a *bylo tam*, už dlouho jsem neměla hezčí pocit. Jsem si jistá, že teď tomu prodavači v hračkářství pěkně chybím.

Vytahuju autíčko z krabičky a párkrát si ho pošlu po stole. Je čas balit dárky! Mám krásný zelený papír s fotbalovým míčem a zabalená krabička vypadá nádherně.

S pusou plnou rohlíčků se nakonec směju tomu šíleně přiblblému filmu, co dávají v televizi. Tlustý pán se snaží připevnit vánoční stromek, který se pořád naklání na stranu a padá.

Ještě zbývá zabalit dárek pro mámu. Udělala jsem jí z drátků a korálků takový krásný stromeček. Naučila mě to Hedvicka, vyráběli to na kroužku aranžování.

Na drátek se dávají korálky. Drátek se pak zvláštěně ohýbá a točí, až vzniknou větvičky. Z větviček se stočí kmen a ten se kořeny přichytí na nejkrásnější kámen, co se dá najít.

Učitelka přírodopisu jednou dala mně a Hedvice za pomoc při vybalování věcí v kabinetu krásný bílý kámen. Prý je to alabastr, zvláštní nerost, kterým pronikne světlo. Dovezla ho z Egypta, kde je prý alabastru hodně. No a na tomhle zvláštním drahým kameni má máma ten stromeček.

A pak strčím do vázy tu větev a navěším na ni bonbóny, co jsem dostala, a taky papírový hvězdičky, který jsme dělali při výtvarce ve škole. Vypadá to moc hezky.

Když tam dávám řetěz z barevných papírků, který Martínek vyrobil ve školce, na chodbě slyším něčí kroky...

To se mi vždycky úplně zpotí dlaně a přestanu na chvíli dýchat. Jsem strašně potichoučka a poslouchám, zda se kroky budou přibližovat a jestli jedna ruka těžce dopadne na futro dveří a druhá začne šátrat klíčem v zámku.

„Teď už nepřijde, Niki,“ říkám si šeptem s pevně zavřenýma očima a bušícím srdcem.

A mám dneska štěstí, celou noc jsem sama. Nepřišel!

=====

A není tu ani další den.

Ráno najdu spící mámu v křesle v obýváku. Potichoučku jí napíšu lísteček a položím ho vedle dárku pro ni:

HEZKÉ VÁNOCE, MAMI, PŘIVEDU MARTÍNKA.

NIKOLA

Martínek nadšeně hopsá vedle mě a je tak krásný ráno!

„Tak poslouvej, poslouvej, jo? Mám tužky, ale takový ty zvláště hezky psací. A pak jsem taky dostal nadělenou gumu a blok a takovej pytlík, co se řehtá! Ale musíš mu zmáčknot bříško, aby ho to lechtalo, jinak to nejde. Vyzkoušej to!“

Zastavujeme se na dost dlouhou chvíli. Martínek přehrabuje svůj batůžek, až konečně drží v ruce červený pytlík se srandovním nosem. Celou cestu domů ho mačkáme a po každé, když se začne řehtat, se smějeme. A pak přeskakujeme čáry na chodníku, protože kdo skočí na konec dlažby, tak

bude mít smůlu. A to my teda nechceme! Martínek se musí třikrát vrátit, aby došel až k domu bez stoupnutí na čáru.

A pak zvoníme na mámu u dveří, a když slyšíme, že už konečně jde, rychle pokládáme smějící se pytlík za dveře a utíkáme pryč. Nejdřív se pěkně lekne a pak se taky směje a já jí doma ukazuju ten stromeček, který si ještě nestihla prohlídnout, a ona říká, že se jí moc líbí a že lepší dárek od Ježíška nikdy nedostala.

A pak přichází to nejhezčí, totiž dárečky, který nechal Ježíšek Martínkovi.

Nemáme sice stromek, ale moje ozdobená větev ve váze je krásná a máma, i když je moc unavená, zazpívá Nesem vám noviny. Má krásný hlas, ten nejkrásnější na světě! A je to daleko hezčí zpívání, než bylo včera v kostele.

A pak pošlu mámu s Martínkem vyhlížet z okna Ježíška. Co na tom, že už je další den. Ježíšek si může lítat, kdy chce a kam chce.

Zelenou krabičku dám pod naši větev, a když hlídám Martínka já, máma přidá bačkorky do školky a zimní čepici a rukavice. A taky knížku O ježčích bráscích.

„A jak to ten Ježíšek stihne, nadělit dárky všem dětem najednou? Děti je přece hodně, ne? A Ježíška je málo!“ ptá se mě.

„Ty rozumbrado!“ dloubnu do něj loktem. „Je přece zázračnej, ne?“

S tím se spokojí.

A pak přichází nejhezčí okamžik dnešního dne, nejhezčí okamžik celých Vánoc a snad i nejhezčí okamžik letošní zimy. Martínek jde rozbalovat dárky!

„Zelenej nakonec,“ volám.

„Proč?“ diví se.

„Myslím, že vypadá zajímavě. Nech ho jako poslední, ať se překvapíme.“

Zkouší bačkorky a vykračuje si v nich po pokoji jako voják, zvedá nohy do výšky a pokřikuje.

„Hip, hip!“ Čepici má naraženou do čela, a když vybalí rukavice, nasadí si i ty. Jenže pak nemůže listovat tou dětskou knížkou, co našel pod větví, tak musí rukavice stranou.

„Niki, čti,“ prosí.

A tak čtu o žabákovi, který učil ježčí bratříčky skákat tak, že je připevnil k pružné větvi, kterou natáhl dozadu a vystřelil, takže letěli vzduchem jako dělová koule, až přistáli v kaluži bláta. A pak mu vysvětluju, co je to katapult, a předvádím, jak asi ti ježci letěli vzduchem, a zase se všichni strašně smějeme a já už ani nevím, kdy byl naposled takový den, kdy byla tak veliká legrace. A Martínek se mlátí do kolínek a úplně mu tečou smíchy slzy a vypráví nám, jak s Patrikem Švestkou ze školky házeli do stropu namočený záchodový papíry, a ty že taky svištěly vzduchem, určitě stejně tak dobře jako ti ježci.

A je jedno, že čteme jednu kapitolu za druhou a zelená krabička pořád leží pod větví. Máme čas, je nám dobře a *on tady není*.

Máma u čtení trochu dřímá, ale když pak Martínek rozbalí poslední dárek, vzbudí se jeho nadšeným výkřikem.

„Ježíšek je můj nejlepší, nejlepší kamarád!“ volá nadšeně.

A pak si až do večera staví z krabiček od čaje dráhu pro odťahovku. No a já mu pomáhám. Máme most ze staré stoličky a tunel z krabice od bot, který Martínek pokreslil no-

výma pastelkama, a máme i bažinu, což je mokrý a totálně smradlavý hadr na zemi. Projíždíme i pouští, na kterou jsme nasypali mouku. Máma našťestí spí, ale možná by jí to stejně bylo jedno. A když už nám připadá, že spí moc dlouho, tak jí dáme k uchu řehtací pytlík. A ona se našťestí směje a jde nám uvařit něco k jídlu. Je nám tak dobře!

„Mami, všimla sis, že se Martínek ani jednou nezeptal na Zdeňka? Vůbec mu nepřipadá divný, že tady není. Vůbec mu totiž *nechybí*.

„Nikolko, nezačínej zase, nekaž tak hezkej den!“

„Tak hezkej den, jo? A proč myslíš, že je to tak hezkej den?“ ptám se zase podrážděně. „Protože tady není!“

„A dost!“ říká našťvaně. „Je to hodnej člověk, kterej nás má rád, a ty to nebudeš neustále takhle kazit! Má jenom občas problémy v práci a deprese, proto to někdy nezvládá. Ale v jádru je to moc hodnej člověk. Jinak by přece nechtěl ženskou se dvěma cizíma dětma!“

Zkazila jsem to, všechno, už zase se proměnila v tu druhou, kterou nemám ráda. V tu cizí, která je divná a zlá. A přesto jdu a obejmu ji a ona zase začne plakat. Je to pokaždý stejný.

„Vid', že je ti dobře, Nikolko, řekni, že je ti dobře. Už to bude odteď všechno jenom lepší a lepší.“

Ale dobrý to není nikdy.

Přichází Martínek.

„Chybí nám, Martíčku, že jo?“ dokazuje mi máma svou pravdu.

„Kdo, Ježíšek?“ ptá se nechápavě bráška.

A pak se s mámou na sebe podíváme a začneme se smát a tentokrát obejmeme ona mě.

„Niki, vydrž to, udělej to prosím pro mě, mám ho moc ráda.“

A já vzdychnu. „No jo...“

Pohladí mě a usměje se tím svým zvláštním způsobem a zadívá se někam pryč, daleko ode mě i od Martínka, ale i daleko od toho svýho Zdeněčka. Možná někam do jinýho světa, o kterým nikdo nic neví a ve kterým je jí nejlíp, i když si to sama možná nemyslí.

Máma dělá chleby ve vajíčku, skoro jako smaženej kapr! A navíc, Martínkovi stejně ryby nechutnají... Pozoruju ji, jak krájí cibuli. Je docela hezká. Pramen světlých vlasů jí pořád padá do obličeje, předloktím ho dává z očí pryč, a přestože slzí kvůli cibuli, trošku se usmívá.

Moc si pochutnáváme na slavnostní večeři a Martínek mudruje nad tím, kde vlastně Ježíšek všechny ty dárky shání. A my si s mámou dokonce bereme tu kremžskou, kterou *on* měl mít k tý svojí podělaný sekaný...

A pak už se Martínkovi začnou klížit očka a já ho jdu uložit.

„Niki, uděláš lavinu?“ ptá se mě.

„To víš, že jo,“ usměju se na něj a cvrnknu ho do nosu.

Lavina je taková hra, co jsme vymysleli na dobrou noc. Martínek si lehne do postele, já čapnu peřinu a zařvu: „Pozóóó, lavináááá!“ a hodím na něj z výšky peřinu tak, abych ho úplně celého zakryla. A pak začnu štěkat jako pes a odhrabávat ho pod tím sněhem. A když mu pak konečně vykoukne obličej, vrčím a nadšeně mu ho olizuju. To se Martínek vždycky směje na celé kolo...

A pak se ke mně přitulí a usne a já vím, že tu noc se mu

bude dobře spát, nebude plakat a ani mít zlé sny. A já budu ještě chvíli ležet a poslouchat, jak oddychuje, a budu mít hezký pocit. Takový, když se vám uvnitř rozlije to zvláštní teplo a vy víte, že je někdo, kdo vás má moc rád a vy máte rádi jeho a nejste na světě úplně sami...

Kouzelná hudba

Ráno nadšeně přiběhneme do kuchyně, kde už sedí máma a hned mezi dveřma nás okřikuje:

„Ticho, děti, hlavně potichoučku! Zdeněk se vrátil brzo ráno moc unavený. Nesmíte ho vzbudit!“

„Já bych chtěl pustit pohádky,“ dožaduje se Martínek.

„Martínku, až se Zdeněk pořádně vyspí, tak pak se ho zepteáš, jestli mu to nebude vadit, ale zatím si utíkej potichoučku vyčistit zoubky a oblíknout se.“

Otočíme se v kuchyni ve dveřích a zamíříme zklamaně do koupelny. Věděla jsem, že ta pohoda nebude dlouho trvat.

Jdeme si čistit zuby, Martínek mi v koupelně ukazuje, jak se mu jeden trošku hejbe.

„Máš tam maličko krev, ale nebolí tě to, že ne?“

„Nebolí, šimrá to divně,“ říká mi a kýve s ním.

„Proč zuby vypadnou?“ ptá se.

„Aby mohly narůst jiný, pevnější,“ odpovídám.

„Proč nenarostou rovnou ty pevnější?“ zase vyzvídá.

To bude na dlouho, myslím si.

„Malý dítě nepotřebuje pevný a velký zuby, má mrňavou pusku,“ vysvětluju mu.

„A proč teda nemají malý děti pusy velký?“ nenechá se odbyt.

„Protože by na hlavách neměly nic jiného než chřtány jako vrata a vypadaly by jako obludy z pohádek,“ říkám schválně strašidelným hlasem a máchám nad ním rukama.

„Budte tam tiše,“ okřikuje nás zase máma.

„Co jsou to chřtány?“ chce zase vědět Martínek.

„Veliký držky,“ už mi dojde trpělivost.

Vyprskne smíchy tak, že mu pasta vyletí až na kachličky a musím mu dlaní zacpat pusou.

„Tlačíš mi na zub,“ mumlá. „Vysaď mě nahoru, Niki, a ukaž, jak se kejve!“

Beru ho do náručí a zdvihám k zrcadlu. Prohlíží si zoubek a rukou s ním zkouší kývat.

„Moc to nejde.“

Přiblíží se k zrcadlu a rukávem od pyžama zachytí za košík s kolíky, který se s velikým rachotem vysype do vany.

„Ty troubo,“ stavím ho rychle zpátky na zem.

Ale to už přibíhá máma: „Kolikrát jsem vás prosila, abyste byli potichu? Jestli jste ho vzbudili, tak si mě nepřejte!“

Jenže my víme, že jestli jsme ho opravdu vzbudili, nemáme si přát spíš *jeho*. Ani nedutáme a posloucháme, zda se z ložnice ozve nějaký zvuk, který by naznačoval, že Zdeněk vstává. Naštěstí se nic neděje a dveře, které všichni tři téměř hypnotizujeme, se neotvírají. Pořádně si oddychneme a my s Martínkem se pak rychle a potichu oblíkneme, vezmeme do ruky rohlík a jdeme radši ven. Zdá se, že máma je moc ráda.

Přemýšlíme, kam vyrazit, ale paní Stoklasová je zakázaná, jelikož ji prý máme nechat odpočinout, aby nabrala další sílu na hlídání Martínka, až to bude potřeba. Zkouším vymyslet něco, kde bychom se mohli ohřát, protože je celkem zima,

zvlášť takhle po ránu. Martínek má na sobě nové rukavice a pruhovanou čepici s modrou bambulkou, která se mu hou-pá při každém kroku.

„Kdyby tam nespal ten pakoš, mohli jsme mít pohádky, viď, Niki?“ ptá se mě.

„Martí, co to říkáš? Odkud to máš? Takhle se přece nemluví!“ povídám mu.

Jenže když to vyslovím, samotný mi to připadá směšný. Bráška už slyšel doma tolik ošklivých slov, a daleko horších, že nějaký *pakoš* je v porovnání s tím kašička. Jenže slyšet to od něho je strašně divný.

„No pakoš, to je moje říkání, to umím dávno,“ chlubí se pyšně Martínek.

„Tak to neříkej, sprostě se nemluví,“ uzavírám rozhovor. „Raději vymysli, kam půjdeme na procházku,“ říkám mu zvesela.

Když dojdeme na náměstí, mudruje: „Vymyslel jsem nápad, že budeme prodávat svíčky jako ta paní tady,“ okukuje u stánku vánoční drobnůstky na prodej. „Budeme mít peníze a pojedem si.“

„Kam si pojedem?“

„No přece někam, kde je teplo, ne?“

Usměju se.

A pak jdeme a jdeme a zbytky šedýho sněhu nám křupají pod nohama. Pěkně to klouže a od pusy nám jde pára. Z Míráku míříme dolů na Karlák a odtud pak podél řeky až ke Karlovu mostu. Je to pořádný kus cesty, jenže co doma? U vody to pěkně fouká a tváře máme děsně červený.

„Ve školce jsme četli pohádku, ve který Křemílkovi nešlo

v zimě kejchnout. Něco mu tam zmrzlo v tom nose a měl ho jako ty, Niki!“ vypráví mi. „A pak na něj muselo svítit sluníčko, aby nezmrznul celej a úplně.“

Nemám rukavice ani čepici, dýchám si na prsty u rukou, je teda fakt zima.

„Zmrznout není tak špatný,“ říkám mu. „To si jen někde sedneš, usneš a prostě si jen tak zmrzneš. A pak už nic necítíš.“

„My zmrznem, Niki?“

Uvědomím si, co jsem to plácla za blbost.

„My dva? V žádným případě. Nikdy, ty blbisku. Budeme přece prodávat svíčky a pojedeme někam hodně daleko, kde je teplo a šumí tam moře! A my se budeme celý den jenom koupat a nebudeme vůbec na nic myslet!“

„Tak to jo, tak to tam teda určitě pojedem. Jen my dva.“ Pak zaváhá... „Jen my dva a možná taky máma, když bude chtít, vid', Niki? Prodáme jich co nejvíc, aby mohla taky jet. Prodáme jich strašně moc a vezmem i paní Stoklasovou. A Zdeněk ať si tedy klidně někde venku usne a zmrzne si sám, vid', Niki?“

„Pšt,“ přeruším ho. „Slyšíš to?“

Odněkud z dálky slyšíme hezký zvuk. Procházíme mezi sochama dál po mostě a on se přibližuje. Na malé stoličce tam sedí pán, před sebou stolek a na něm spoustu skleniček. V nich má vodu a prstama přejíždí po okraji a ono to hrozně zvláště hraje. Úplně zapomínáme na zimu a posloucháme tu kouzelnou hudbu. Občas někdo projde kolem, někdy se i na chvíli zastaví a hodí mi do papírový krabičky peníz. Kouknu na Martínka a je mi naprosto jasný, na co v tom okamžiku myslí.

„Nebo nebudem prodávat svíčky, Niki...“

Stojíme tam asi dost dlouho, protože ten pán po nás furt pokukuje a pak se Martínka zeptá, jestli jsme tady sami a kde máme rodiče.

„Táta je nahoře a máma hlídá Zdeňka, aby ho nikdo ne-
vzbudil,“ odpoví rychle.

„Tak z toho nejsem dvakrát moudřej, ale co je mi vlastně
do toho, že jo?“

A pak Martínkovi nabídne, jestli si to taky nechce zkusit.
Chce, ale nejde mu to.

„Cvik a talent, kamaráde,“ říká ten pán. „A pak jde všech-
no.“

Bráška se zasněně kouká do jeho krabice s drobáky.

„Chceš si něco vydělat?“

Martínek kývne. Snažím se ho odtáhnout pryč, ale marně.
Ten člověk se mi nezdá.

„Tak mi pomoz to všechno uklidit. Je svinská zima a kšef-
ty nejdou. Vodu z každý skleničky opatrně vylij támhle do tý
díry a nic nerozbij.“

Martin mi podává rukavičky a běhá s každou skleničkou
ke kanálu.

„Ségra může zatím utírat do sucha a skládat je tady do toho
kufříku.“

Nechci ho v tom nechat samotnýho, takže nakonec utírám
a skládám, zatímco si ten pán přepočítává peníze, balí si noty
a stolek se stoličkou.

„Čapněte, co můžete, a jdem.“

„Kam jdem?“ ptám se dost nevěřičně.

„Kousek, mám tu u Kámpy pronajatý pokoj u jedné staré
paní, abych to neměl daleko.“

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.